

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: népegészségügyi (Public Health)

2. A mesterképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc-) fokozat

- szakképzettség: okleveles népegészségügyi szakember

- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Public Health

- választható specializációk: népegészségügyi felügyelő, epidemiológia, környezet- és foglalkozás-egészségügyi, egészségfejlesztés

3. Képzési terület: orvos- és egészségtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe: az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű közegészségügyi járványügyi felügyelő,

4.2. A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 3 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 90 kredit - a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék) - a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 12 kredit - intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit - a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 5 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 723

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák A képzés célja népegészségügyi szakemberek képzése, akik a népegészségügyi tevékenység tudományos alapját jelentő és az ahhoz kapcsolódó módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában munkájukkal hozzájárulnak a lakosság egészségi állapotának javításához, a betegségek megelőzéséhez, a szakmai, az ösztársadalmi és az ágazatközi együttműködés során. Képességeiket azon országban, intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az érvényes jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az okleveles népegészségügyi szakember

a) tudása - Ismeri az egészségi állapotot meghatározó egészségügyi és népegészségügyi tényezőket. - Ismeri a népegészségügy tárgykörének átfogó és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait, kereteit és a kapcsolódó szakterületek szakmai irányelveit. - Ismeri az epidemiológiai vizsgálatok elméleti hátterét, alapvető összefüggéseit és gyakorlati módszereit. - Ismeri az egészség-gazdaságtan, a menedzsment és minőségbiztosítás szakmájához szükséges sajátosságait. - Ismeri a biostatistika népegészségügy területén leggyakrabban alkalmazott módszereit. - Ismeri az egészségpolitika elméleti hátterét és gyakorlatát. - Ismeri az egészség-gazdaságtan elméleti hátterét és gyakorlati jelentőségét. - Ismeri a népegészségügyi projektek főbb elemeit, gyakorlati megvalósításuk elveit. - Ismeri a bizonyítékon alapuló ellátás, a bizonyítékon alapuló népegészségügy elméleti ismérveit és gyakorlati jelentőségét. - Ismeri az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések nemzetközi eredményeit. - Ismeri az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésére vonatkozó nemzetközi kutatási eredményeket.

b) képességei - Képes a népegészségügy bizonyítékokra alapozott és korszerű szakmai irányelvein nyugvó ismeretrendszerének kritikus analizésére, irányelvek fejlesztésére. - Képes a szakmai problémák holisztikus, interdiszciplináris megközelítésére. - Képes tudományosan megalapozott tevékenységek tervezésére, szervezésére, irányítására és lebonyolítására. - Alkalmas az egészségügyi szolgáltatások tervezésére, szervezésére, fejlesztésére. - Képes a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására. - Képes adekvát, a partnerhez igazított szakmai kommunikáció folytatására, szóban és írásban. - Képes az egészségpolitikai tervezés és a népegészségügyi gyakorlat támogatása érdekében a népegészségügyi kutatások fejlesztésére, helyi és országos hatáskörű kutatások tervezésére és kivitelezésére. - Képes az egészségkommunikáció és társadalmi mozgósítás, megfelelő kommunikációs formák és csatornák azonosítására, az egészség javítását szolgáló kommunikációs terv kidolgozására és megvalósítására helyi és országos szinten. - Képes az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzése érdekében stratégia tervezésére, kidolgozására.

c) attitűdje - Hitelesen képviseli a népegészségügyi tevékenység gyakorlásában alapelveknek (esélyegyenlőség, partnerség, szolidaritás) tekintett értékeket. - Tevékenységének korlátait respektálva, de lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a lakosság, illetve a rábízott közösség egészségi állapotának javítása érdekében. - A szakterületén hazai és nemzetközi szinten egyaránt jó szakmai kapcsolatok kiépítésére törekszik. - Koncepcionális javaslataival és cselekvési terv kidolgozásával törekszik az egészségügyi és népegészségügyi ellátórendszer működésének javítására helyi és országos szinten. - Megőrzi igényét ismereteinek és képességeinek folyamatos fejlesztésére. - Kritikusan, de elfogulatlanul viszonyul saját és mások szakmai tevékenységéhez és eredményeihez. - A magas szintű ellátás megvalósítása és a folyamatos fejlődés biztosítása érdekében nyitott az új eljárások, szakmai innovációk megismerésére. - Fogékony az egészségtudomány tudományosan bizonyított eredményeinek megismerésére és alkalmazására. - Nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változások követésére, az új infokommunikációs eszközök, eljárások megismerésére és alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége - Munkáját hatáskörét figyelembe véve önállóan végzi átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozását, szakmai nézetek képviselését. - Szaktudásával támogatja közvetlen és közvetett munkatársait, tudásuk és képességeik folytonos fejlesztésére ösztönözve és e

törekvésükben támogatva őket. - A népegészségügyi tevékenység etikai normáit követve tevékenykedik. - Koncepcionális javaslatokat fogalmaz meg az egészséget támogató politikai döntésekre helyi és országos szinten. - Partneri szinten együttműködik a népegészségügyi területhez kapcsolódó szakmai területek képviselőivel, az egészségügyi ellátórendszerrel. - A népegészségügyi területén alkalmazza a kritikus nézőpontokat, új látásmódokat, hatékony megoldásokat.

8.1.2. Népegészségügyi felügyelő specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

a) tudása - Ismeri a népegészségügyi felügyelet eszközeit. - Ismeri a hazai és nemzetközi népegészségügyi intézmények működését. - Ismeri az egészségügyi tulajdonformákat. - Ismeri az egészségügyi rendszerek finanszírozásának szabályait. - Ismeri az egészségtervek készítésének módszertanát.

b) képességei - Képes a lakosság népegészségügyi szükségleteinek és igényeinek feltárására, azok rangsorolására és kezelésére. - Képes a népegészségügyi hatósági feladatok ellátására vezetői és végrehajtói szinten. - Képes a szervezetfejlesztésre, népegészségügyi programok, akciók tervezésére, szervezésére, irányítására és értékelésére. - Képes egészségterv készítésére.

c) attitűdje - Hitelesen képviseli a népegészségügyi tevékenység gyakorlásában alapelveknek (esélyegyenlőség, partnerség, szolidaritás) tekintett értékeket. - Lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a lakosság, illetve a rábízott közösség egészségi állapotának javítása érdekében. - Feladatait figyelmesen, pontosan, formailag és tartalmilag is igényesen, szakszerűen és jogszerűen hajtja végre. - Munkáját eredményorientáltan, motiváltan végzi. - Együttműködik egyéb, szervezeten belüli és kívüli személyekkel, szervezetekkel. - Szervezeten belül és kívül is képes a megfelelő kommunikációra.

d) autonómiája és felelőssége - Hatékonyan közreműködik a lakosság népegészségügyi szükségleteinek és igényeinek feltárásában, rangsorolásában. - Alkalmas a népegészségügyi tevékenység hatósági felügyeletére irányítói szinten is. - Vezetői tevékenységének és hatósági feladatainak végrehajtása során döntéseit a szakma szabályainak szigorú betartásával hozza. - Szaktudásával támogatja közvetlen és közvetett munkatársait, tudásuk és képességeik folytonos fejlesztésére ösztönözve és e törekvésükben támogatva őket. - A hatósági szervezetrendszer hierarchiájának megfelelően, a szolgálati út betartásával végzi tevékenységét.

8.1.3. Epidemiológia specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

a) tudása - Ismeri az adatkezelés módszertanát. - Ismeri a különböző mintavételi eljárásokat. - Ismeri a modern statisztikai módszereket. - Ismeri az epidemiológiai vizsgálatok módszertanát. - Ismeri a genetikai epidemiológiai vizsgálatok alapjait. - Ismeri a klinikai döntéselemzés alapjait. - Ismeri a klinikai epidemiológia módszertanát, eredményeinek értelmezését a népegészségügyi és klinikai gyakorlatban. - Ismeri a táplálkozás-epidemiológia módszertanát.

b) képességei - Képes a lakosság egészségi állapotának és az azt befolyásoló tényezőknek, valamint a betegségek megelőzési és kezelési lehetőségeinek biostatisztikai és epidemiológiai elemzésére, jellemzésére és monitorozására. - Képes statisztikai programcsomagok alkalmazására adatkezelés és adatelemzés céljából. - Képes statisztikai elemzések elvégzésére. - Képes etiológiai, intervenció, diagnosztikus és prognosztikus epidemiológiai kutatások megvalósítására. - Képes döntéselemzési problémák megoldására. - Képes mintavételi eljárások elvégzésére.

c) attitűdje - Munkáját hivatástudat, felelősség hatja át. - Munkájának eredményeit a szakmai körök számára hatékonyan kommunikálja. - A felelősségi körébe tartozó tevékenységek során minden esetben etikusan és az adatvédelmi szabályok betartásával jár el. - Folyamatos önképzéssel fejleszti tudását.

d) autonómiája és felelőssége - Önállóan végzi klinikai, epidemiológiai vizsgálatok tárgykörébe tartozó kutatások szervezését, tervezését. - A kutatási tevékenysége során hatékonyan együttműködik a team tagjaival, kapcsolódó szervezetekkel. - Kezdeményez, személyes felelősséget vállal és gyakorol az általa elvégzett kutatásokért és tevékenységekért.

8.1.4. Egészségfejlesztés specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

a) tudása - Ismeri a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok népegészségügyi problémáit, azok kezelési lehetőségeit. - Ismeri az egészségmodellek, a társas tanulás modelljeit, motiváció-elméleteit. - Ismeri a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek, különösen a cigány nemzetiség kultúráját, egészség magatartását és egészségi állapotát. - Birtokában van kommunikáció és személyiségfejlesztési ismereteknek. - Ismeri az egészségfejlesztési módszerek alkalmazásának lehetőségeit egyéni és közösségi szinten. - Ismeri az egészségfejlesztési projektek tervezésének, lebonyolításának és értékelésének módszertanát. - Ismeri az egészségpszichológia legfontosabb kutatási irányait, módszereit az egészség megőrzésével, betegségek megelőzésével kapcsolatban.

b) képességei - Képes a népegészségügyi szükségletek kielégítését célzó egészségfejlesztési és betegségmegelőzési programok tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és értékelésére. - Képes a célcsoportok egészségi, kulturális és társadalmi-gazdasági szempontú jellemzésére. - Képes a kapcsolatépítésre egyénnel, csoportokkal és intézményekkel. - Képes egészségfejlesztési programok tervezésére, lebonyolítására és értékelésére. - Képes egészségtervek készítésére.

c) attitűdje - Munkáját hivatástudat, felelősség hatja át. - Nyitott a folyamatos önreflexióra és önismeret-fejlesztésre. - Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással rendelkezik. - A felelősségi körébe tartozó tevékenységek során minden esetben etikusan és az adatvédelmi szabályok betartásával jár el. - Folyamatos önképzéssel fejleszti tudását. - Szociális és interkulturális érzékenység, előítélet nélküli attitűd jellemzi. - Önmaga is elkötelezett az egészség védelmére, az egészségtudatos magatartás kialakítása iránt. - Fogékony az egészség megőrzésével kapcsolatos új ismeretek befogadására.

d) autonómiája és felelőssége - Munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi. - Felelősséggel használja a munkája során alkalmazható eljárásokat és módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenció modelleket. - Felelősséget vállal az ellátott egyének, közösségek egészségi állapotának, egészségmagatartásának javításáért. - Felelősséggel végzi az eltérő szocializációs háttérű gondozottak ellátását. - Együttműködik más szakmaterületek képviselőivel. - Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékon alapuló tevékenységet végez.

8.1.5. Környezet- és foglalkozás-egészségügyi specializáción továbbá a népegészségügyi szakember

a) tudása - Ismeri az ökológia rendszerek felépítését, működésének alapelveit. - Ismeri a környezeti tényezők egészségre gyakorolt hatásait és azok vizsgáló módszereit. - Ismeri a környezetvédelem alapjait. - Ismeri a környezeti kockázatbecslés, -elemzés és -kommunikáció módszertanát. - Ismeri a környezeti hatástanulmány elemeit és módszertanát. - Ismeri a toxikológia elméleti és gyakorlati vonatkozásait. - Ismeri a foglalkozás-egészségtan elméletét és gyakorlatát. - Ismeri a kormányzati és nem kormányzati szereplőket az egészségügyben és népegészségügyben. - Ismeri az ionizáló és nem ionizáló sugárzások biológiai hatásait, a sugárvédelem alapfogalmait, a sugáregészségügy hazai rendszerét. - Ismeri a munka- és foglalkozás-egészségtan fogalmait, rendszerét, működését és tartalmi elemeit.

b) képességei - Képes a külső, belső, valamint munkahelyi környezet állapota és az egészségi állapot közötti összefüggések feltárására, elemzésére és jellemzésére. - Képes az egészséget károsító környezeti tényezők azonosítására, ezek hatásainak csökkentésére, kiküszöbölésére. - Képes környezeti monitorozás elvégzésére. - Képes kémiai biztonsági felügyelet ellátására. - Képes sugáregészségügyi felügyelet ellátására. - Képes környezeti kockázatbecslés és -elemzés elkészítésére. - Képes munkabiztonsági, munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi tevékenység ellátására.

c) attitűdje - Tevékenységének korlátait respektálva, de lehetőségeit teljes mértékben kihasználva tevékenykedik a munkahelyi és természeti környezet okozta károsodások megelőzésében. - Feladatait figyelmesen, pontosan, formailag és tartalmilag is igényesen, szakszerűen és jogszerűen hajtja végre. - Az új helyzetekre, kihívásokra gyorsan, adekvátan reagál. - Munkáját eredményorientáltan, motiváltan végzi. - Lojális az intézményesült szervezetrendszerhez. - Tevékenysége során együttműködik a környezetvédelemmel, környezet-egészségüggyel valamint a munkahigiénével kapcsolatos egyéb szervezetekkel.

d) autonómiája és felelőssége - Munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi. - Felelősséggel használja a munkája során alkalmazható eljárásokat és módszereket. - Önálló, döntéseiben felelősségteljes, az egészségügyi normákat betartja. - A környezetre hatással lévő beruházások során - a tervezés, kivitelezés, ellenőrzés - aktívan közreműködik, a környezeti aspektusokat figyelembe véve. - Együttműködik más szakmaterületek képviselőivel. - Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékon alapuló tevékenységet végez. - A foglalkozás-egészségügyi tevékenységben közreműködik. - Munkabiztonsággal, munkavédelemmel kapcsolatos tervezés, kivitelezés, ellenőrzés tevékenységében közreműködik.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül: - alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit; - egészségügyi menedzsment 2-4 kredit; - népegészségügyi szakismeretek 8-10 kredit; - társadalomtudományok 2-4 kredit. 9.1.2. A specializációk szakterületei és azok kreditaránya A specializációk kreditaránya a képzés egészén belül legalább 30 kredit: a) egészségfejlesztés specializáció - bölcsészettudományok 5-10 kredit, - egészségtudományi - egészségfejlesztési szakismeretek 25-30 kredit; b) epidemiológia specializáció - alkalmazott egészségtudományok 10-15 kredit, - egészségtudományi - epidemiológiai szakismeretek 20-25 kredit; c) környezet- és foglalkozás-egészségügyi specializáció - elméleti és klinikai

orvostudományok 10-15 kredit; - egészségtudományi - környezet- és foglalkozás egészségügyi szakismeretek 20-25 kredit; d) népegészségügyi felügyelet specializáció - alkalmazott egészségtudományok 15-20 kredit, - egészségtudományi - népegészségügyi felügyeleti szakismeretek 15-20 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei A szakmai gyakorlat a specializációhoz kapcsolódó munkaterületen, intézményben megszervezett négy hét időtartamú gyakorlat, amelyet a képzés tanterve határoz meg.

9.4. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez az alapképzési tanulmányok alapján 30 kredit szükséges az alábbi területekről: biostatisztika és az epidemiológia alapjai, népegészségügyi medicina, környezetegészségügyi, munka-, foglalkozás- és táplálkozás-egészségügyi alapismeretek, egészségfejlesztési alapismeretek, számítástechnika és egészségügyi informatika, egészségügyi államigazgatás. A népegészségügyi felügyelő specializáció választásának feltétele a népegészségügyi ellenőr alapképzési szakon szerzett szakképzettség vagy a korábbi közegészségügyi-járványügyi felügyelő szakképzettség.